

Sectorplan 44 Gasflessen en overige drukhouders

I Afbakening

Gasflessen en (overige) drukhouders, in het afvalstadium, komen vooral vrij in de voedingsmiddelenindustrie, de farmaceutische industrie, de chemische industrie en de metaalverwerkende industrie. Gemeenten krijgen drukhouders afkomstig van particulieren, onbeheerd achtergelaten drukhouders en drukhouders van de ontmanteling van drugslaboratoria aangeboden.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

Voor deze afvalstoffen zie...

Spuitbussen met verf, lakken en andere stoffen	Sectorplan 42: Verpakkingen van verf, lijm, kit of hars Sectorplan 43: Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen
Brandblussers	Sectorplan 45: Brandblussers
LPG-tanks	Sectorplan 50: LPG-tanks
CFK's, HCFK's, Halonen, HFK's, PFK's en SF6	Sectorplan 70: Gereguleerde stoffen (CFK's, HCFK's en halonen) en Gefluoreerde broeikasgassen (HFK's, PFK's en SF6)
Drukhouders die niet onder dit sectorplan of onder een verwant sectorplan vallen	Beleidskader

II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het verwerken van gasflessen en overige drukhouders is 'andere nuttige toepassing'.

De minimumstandaard voor het verwerken van brandbare en gevaarlijke gassen is verwijderen door verbranding.

De minimumstandaard voor het verwerken van niet-brandbare en niet-gevaarlijke gassen (lucht, zuurstof, stikstof, koolzuurgas en edelgassen zoals helium) is aflaten in de atmosfeer.

III Grensoverschrijdend transport van afval

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in hoofdstuk [Toetsingskader grensoverschrijdend transport van afval](#) van het beleidskader. De uitwerking voor gasflessen en overige drukhouders is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
 - uit [paragraaf 12.5.5](#) van het beleidskader iets anders volgt en/of
 - toetsing aan [Verordening 1013/2006/EG](#) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

(Voorlopige) verwijdering

Overbrenging vanuit Nederland voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Overbrenging vanuit Nederland voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is in beginsel niet toegestaan, omdat recycling mogelijk is, tenzij het gaat om uitvoer voor verwijderen

omdat als eerste handeling de gassen worden verwijderd om daarna recycling van gasflessen en overige drukhouders mogelijk te maken.

Overbrenging naar Nederland voor storten is op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Overbrenging naar Nederland voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is in beginsel niet toegestaan, omdat dit niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard, tenzij eerst de gassen worden verwijderd in overeenstemming met de Nederlandse minimumstandaard om nuttige toepassing van gasflessen en overige drukhouders mogelijk te maken.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Overbrenging vanuit Nederland voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor gasflessen en overige drukhouders geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing of verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Algemene aspecten

Een gasfles is een verplaatsbare drukhouder met een waterinhoud van niet meer dan 150 liter. Een drukhouder is een verzamelterm die flessen, grote cilinders, drukvaten, gesloten cryohouders en flessenbatterijen omvat. Sinds juni 2006 moeten alle gascilinders voldoen aan de kleuren van de Europese norm NEN-EN 1089-3.

Gasflessen en drukhouders worden beschouwd als een verpakking met inhoud. Voor de vraag of sprake is van gevaarlijk afval moet de samenstelling van de inhoud (exclusief de verpakking) worden bepaald en getoetst aan de Europese Afvalstoffenlijst (zie Euralcodes in deze paragraaf). Voorbeelden van gassen, vloeistoffen en poeders uit drukhouders die als gevaarlijk moeten worden aangemerkt, zijn propaan en halonen.

Eenvoudig afgelaten drukhouders zijn per definitie niet leeg. Zonder spoelen blijft een rest van de inhoud achter met een dampspanning die vrijwel gelijk is aan die van de atmosfeer waarin wordt afgelaten. Niet geheel lege, in het afvalstadium geraakte drukhouders die gevuld waren met gevaarlijke stoffen worden dan ook aangemerkt als gevaarlijk afval.

Uit veiligheidsoverwegingen mogen drukhouders slechts in het circuit voor materiaalhergebruik worden gebracht, nadat zij zijn geleegd en - als de inhoud een gevaarlijke afvalstof was - zijn gereinigd. Gespecialiseerde bedrijven richten zich op het leegzuigen van drukhouders. De geleegde drukhouders worden na controle hergebruikt door de leverancier van drukhouders.

Concreet betekent de minimumstandaard dat gasflessen met niet-gevaarlijke gassen (lucht, zuurstof, stikstof, koolzuurgas en edelgassen zoals helium) mogen worden afgelaten in de atmosfeer. Gasflessen met gevaarlijke gassen moeten worden gereinigd, waarna de brandbare en gevaarlijke gassen worden verwijderd door verbranding of hoogwaardiger verwerkt. De lege/gereinigde gasflessen en overige drukhouders moeten nuttig worden toegepast.

Een knelpunt wordt gevormd door de drukhouders waarvan de kenmerken zijn uitgeslepen. Doordat de inhoud van de drukhouders onbekend is, kan het transport en de opslag tot gevaarlijke situaties leiden. Aan de hand van de afsluiters en de afmetingen van de cilinders kan vaak echter achterhaald worden welk gas met welke gevaarseigenschappen zich in de drukhouder bevindt of heeft bevonden. Deze kenmerken zijn opgenomen in NEN 3268 "Gasflessen voor industriële toepassing - Afsluiters, nippels en wartels - Hoofdafmetingen en aansluitmaten".

De verwerking van in het afvalstadium geraakte acetyleenflessen vormt een probleem vanwege het naleveren van acetyleen gas door de metalen gascilinder. Acetyleenflessen bevatten naast acetyleen ook aceton en asbest. Het explosiegevaar vraagt om een aparte behandeling van deze gasflessen. Deze flessen worden in het buitenland verwerkt.

Omvang afvalstof

De productie aan gasflessen en overige drukhouders in de afvalfase in Nederland is niet exact bekend omdat in de monitoring het onderscheid met een aantal andere sectorplannen niet goed gemaakt kan worden. De totale productie van afval dat onder sectorplan 44 kan vallen bedraagt ongeveer 3 kton (situatie 2006).

Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

Indicatief overzicht van Euralcodes

150111; 160116; 160504; 160505

In artikel 1 van de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) wordt verwezen naar de bijlage die hoort bij [Beschikking 2000/532/EG](#) van de Commissie. In deze bijlage, die is gewijzigd bij [Besluit 2014/955/EU](#) van de Commissie, vindt u de afvalstoffenlijst en de manier waarop in concrete gevallen de van toepassing zijnde Euralcode moet worden bepaald. In artikel 4 van de [Regeling](#)

[Europese afvalstoffenlijst](#) is uitgewerkt hoe moet worden omgegaan met zogenaamde complementaire categorieën, waarbij afhankelijk van de situatie soms een code moet worden gekozen voor gevaarlijk afval en in andere gevallen een code voor niet-gevaarlijk afval. De regeling en bijlage worden nog eens verder uitgewerkt en toegelicht in de door VROM uitgegeven [Handreiking Eural](#).

Monitoring

De monitoring van gasflessen en overige drukhouders vindt jaarlijks plaats op basis van meldingen aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. Rijkswaterstaat Leefomgeving rapporteert jaarlijks over de [monitoring en de resultaten](#).

V Overwegingen bij de minimumstandaard

BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor gasflessen en overige drukhouders zijn de in het kader van de [Richtlijn industriële emissies](#) opgestelde BBT-conclusies (of zolang deze er nog niet zijn de BBT-referentiedocumenten (BREF's)) betrokken. Met deze documenten moet op grond van artikel 5.4, eerste lid, van het [Besluit omgevingsrecht](#) rekening worden gehouden bij het bepalen van de BBT. Voor gasflessen en overige drukhouders zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstof verwerkt moet worden. De Richtlijn industriële emissies en daarop gebaseerde BREF's hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Hoogwaardigheid van verwerking

De minimumstandaard voor gasflessen en overige drukhouders sluit aan bij het streven naar het sluiten van kringlopen en het nuttig toepassen van afvalstoffen op een zo hoogwaardig mogelijke wijze en met zo min mogelijk verlies aan kwaliteit (zie ook het hoofdstuk [Ketengericht afvalbeleid](#) van het beleidskader). Verwerking van gasflessen en overige drukhouders volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat bewerkingen van de reststoffen nodig zijn met grote negatieve gevolgen voor het milieu. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

Een hoogwaardiger verwerking dan vastgelegd in de minimumstandaard is slechts voor een beperkt deel van de gassen mogelijk. Het vastleggen van een minimumstandaard op een hoogwaardiger niveau is daarom geen optie. Propaangas en butaangas kunnen worden hergebruikt als brandstof. De overige gassen kunnen - afhankelijk van chemische en fysische eigenschappen - worden verwerkt via een natte wasinstallatie of droge absorptie aan reagentia. Met opwerking van absorbens kunnen deze gassen worden hergebruikt.

Relatie tot de praktijk in Nederland

De minimumstandaard sluit aan bij een bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

Het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd komt overeen met de gangbare wijze van verwerking in het buitenland. De minimumstandaard leidt daarom niet tot een ongelijk speelveld tussen Nederland en de omliggende landen.

Kosteneffectiviteit

Verwerken van gasflessen en overige drukhouders volgens de minimumstandaard is algemeen aanvaard als haalbaar en kosteneffectief.

Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard inhoudelijk niet gewijzigd.

Bij inzameling, opslaan en be- en verwerking van gasflessen en overige drukhouders is specifieke deskundigheid vereist om ongevallen te vermijden.

VI Beleid en regelgeving

Nationale regelgeving en beleid

Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen

De [Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen](#) beoogt een zo hoogwaardig mogelijke verwerking van afvalstoffen te stimuleren door verschillende categorieën van gevaarlijke afvalstoffen te scheiden en gescheiden te houden. Gasflessen en overige drukhouders vallen onder categorie 36 van de regeling en moeten gescheiden worden gehouden van andere (gevaarlijke) afvalstoffen. Verzoeken op basis van de regeling om gasflessen en overige drukhouders te mogen mengen met andere afvalstoffen worden alleen gehonoreerd wanneer dit de verwerking volgens de minimumstandaard van zowel gasflessen en overige drukhouders als van de afvalstof waarmee wordt gemengd niet frustreert. Hiertoe worden zonnodig voorwaarden aan de toestemming verbonden.

Op termijn wordt de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen ingetrokken en zal de Lijst met gescheiden te houden categorieën van afvalstoffen als bedoeld in hoofdstuk [Mengen](#) van het beleidskader uit Bijlage 5 van het LAP ook opgenomen worden in het Activiteitenbesluit. In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn regels gesteld met betrekking tot het mengen van niet-gevaarlijke afvalstoffen. Deze regels worden aangevuld met bepalingen over het mengen van gevaarlijke afvalstoffen.

Gasflessen en overige drukhouders vallen in de lijst met gescheiden te houden categorieën van afvalstoffen onder categorie 5A of 5B van tabel 1 en moeten gescheiden worden gehouden van andere (gevaarlijke) afvalstoffen. Verzoeken op basis van de aanvraag van een omgevingsvergunning om gasflessen en overige drukhouders te mogen mengen met andere afvalstoffen worden alleen gehonoreerd wanneer dit de verwerking volgens de minimumstandaard van zowel gasflessen en overige drukhouders als van de afvalstof waarmee het wordt gemengd niet frustreert. Hiertoe worden zonnodig voorwaarden aan de toestemming verbonden.

Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen

In het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) is bepaald (categorie 12) dat het storten van gasflessen en drukhouders niet is toegestaan.

Besluit en Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

Het [Besluit](#) en de [Regeling melden](#) stellen voorschriften aan ontdoeners, inzamelaars/vervoerders en ontvangers van afvalstoffen binnen Nederland. Het doel is om ten behoeve van toezicht, handhaving en monitoring zicht te krijgen op de omvang, aard, afgelegde route en verwerkingsmethode van afvalstoffen binnen Nederland.

Het besluit en de regeling bevatten regels omtrent het melden van de ontvangst en de afgifte van afvalstoffen door meldingsplichtige inrichtingen, de meldsystematiek, de afvalstoffenregistratie en de vereiste formulieren (zoals de begeleidingsbrief).

Het Besluit melden wijst in [artikel 2](#) aan welke inrichtingen maandelijks aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen moeten melden. Niet alle inrichtingen die afvalstoffen ontvangen zijn meldingsplichtig; in het algemeen vallen buiten de meldingsplicht inrichtingen die kleine hoeveelheden afval en/of weinig milieubelastende afvalstoffen ontvangen en deze niet verbranden of storten. Verder worden in artikel 2 inrichtingen uitgezonderd van de meldplicht die uitsluitend handelingen verrichten met bepaalde afvalstoffen, omdat het melden van deze afvalstoffen weinig meerwaarde heeft voor toezicht en handhaving. Tenslotte geldt er voor meldingsplichtige inrichtingen een uitzondering voor het melden van afvalstoffen die genoemd staan in [bijlage I van het Besluit melden](#). Niet-meldingsplichtige inrichtingen moeten de meldgegevens als bedoeld in [artikel 10.40 lid 1 van de Wet milieubeheer](#) wel registreren, vijf jaar bewaren en desgevraagd binnen redelijke termijn voor toezicht beschikbaar stellen (artikel 2 lid 3 van het besluit).

Meer informatie over het Besluit en de Regeling melden is te raadplegen op de site van het [Landelijk Meldpunt Afvalstoffen](#) (LMA).

Uitzonderingen op de vergunningplicht (omgevingsvergunning voor milieu)

In principe zijn inrichtingen voor alle handelingen (inclusief handelingen voorafgaand aan nuttige toepassing of verwijdering, zoals opslag) met afvalstoffen vergunningplichtig. Op deze vergunningplicht bestaan uitzonderingen welke genoemd worden in het [Besluit omgevingsrecht](#) (Bor), bijlage I onderdeel C, categorie 28, onderdeel 28.10. In sommige gevallen is nog wel een zogenaamde Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) nodig. Artikel 2.2a van het Besluit omgevingsrecht wijst aan wanneer een OBM van toepassing is. De gevallen waarin de OBM moet of kan worden geweigerd volgt uit artikel 5.13b van het Besluit omgevingsrecht. Zie voor meer informatie de site van [InfoMil](#).

Inrichtingen die uitgezonderd zijn van de vergunningplicht, moeten wel voldoen aan de voorschriften uit het [Activiteitenbesluit](#).

Voor handelingen met gasflessen en overige drukhouders kunnen de uitzonderingen genoemd onder de punten 4, 33 en 34 van toepassing zijn. In het [Activiteitenbesluit milieubeheer](#) staat een overzicht van alle uitzonderingen.

VII Achtergronden bij grensoverschrijdend transport van afval

Indeling op basis van Oranje lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage IV van [Verordening \(EG\) 1013/2006](#)) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend uit de bijlagen van het [Verdrag van Bazel](#) en het [OESO-besluit](#). Voor overbrenging van die afvalstoffen moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk [Toetsingskader in- en uitvoer](#) van het beleidskader.

Indicatief overzicht van codes op basis van de Oranje lijst

Codes op basis van bijlage VIII van het Verdrag van Bazel	A4080
---	-------

Indeling op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel (Y-code)

Op basis van het [Verdrag van Bazel](#) zijn gevaarlijke afvalstoffen in te delen in categorieën van Y-codes. Lidstaten van de Gemeenschap dienen aan de hand van onder meer de Y-codes aan de Europese Commissie te rapporteren hoeveel en welke gevaarlijke afvalstoffen zijn overgebracht. Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van categorieën van Y-codes van bijlage I van het Verdrag van Bazel die op de afvalstoffen van toepassing kunnen zijn.

Indicatief overzicht van Y-codes op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel

Codes op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel	Y15
--	-----

Vermeld de code van de Groene of Oranje lijst èn de Y-code altijd bij kennisgevingen.